

...and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth."

— Abraham Lincoln

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN
CATHOLIC PRESS SOCIETY
2324 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone Canal 8010-8011

The most influential Lithuanian Daily in America.

No. 75

3c a Copy

Chicago, Illinois, Pirmadienis, Kovo-March 30 d., 1942 m.

Kaina 3c

Vol. XXVI

Nesiseka japonams puolimai Filipinuose

JOKIŲ DIVIDENDŲ, BET...

Chicago Herald American finansinis redaktorius R. P. Vanderpoel rašo:

Vasario 27 d. XYZ korporacijos šerinkams pranešta, kad direktoriai nusprendė neišmokėti vieno bertainio dividendų už šerus.

Kovo 18 d. šerinkams klievo kitas sukrėtimas. Direktoriai jiems pranešė, kad gruodžio 19 d. jie išrinkę naują korporacijos prezidentą šiomis sąlygomis:

Metinės algos 100 000 dolerių; penkerių metų kontraktas, kuriame pažymėta, kad jei prezidentas nesavotu turėtų pasitraukti iš užimamos vietos, jam turi būti išmokėta 100.000 dol. atpildo. Jei jis išbūtų tarnyboje penkerius metus ir patsai pasitrauktų iš užimamos vietos, korporacija jam turėtų mokėti pensiją iki gyvos galvos. Pensijos didumas priklauso nuo jo amžiaus. Jei jis būtų 60 m. amžiaus, tai mėnesinė pensija 2,000 dol.

Ir mažieji šerinkai neturi priemonių kovoti su tuo nežmoniškuoju jų išnaudojimu.

KARIUOMENĖS DIENA

Prezidentas Rooseveltas balandžio 6 dieną paskyrė Kariuomenės dieną minėti. Tas bus vadinamoji Karo Visumo Diena. Tą dieną visi šalies piliečiai turi pasiryžti nuosirdžiai ir vieninčiai visomis išgalėmis remti šalies ginkluotąsias pajėgas — kariuomenę, jūros ir oro laivynus, ir, suprantama, vyriausybę, kuri tas pajėgas tvarko.

Kaip galima tai visa remti? Pirmiausia perkant apsaugos bonus ir ženklus, palaikant Raudonąjį Kryžių, intensyviai gaminant karo reikmenis, pasiaukojusiais pildant vyriausybės išleistas racijonavimo taisykles, išsižadėjus visokio gyvenime pertekliaus, neskleidžiant tarp žmonių jokių kenksmingų tvarkai gandų, ir tt.

Tad ateinančio balandžio 6 diena visiems Amerikos piliečiams tebus ne vien Kariuomenės Diena, bet ir karšto visų patriotizmo diena. Karas turi būti laimėtas ir laisvė apsaugota.

SANTUOKOS AUSTRALIOJE

Spauda pranešė, kad U. S. kareiviai Australijoje susimeta tuoktis su australietėmis. Pirmiausia tuo reiškiniu daug susirūpino katalikų vyskupai ir pati Australijos vyriausybė.

Vyskupai nurodo, kad iš

Britai apgriovė St. Nazaire, garsią nacių submarinų bazę

Berlynas pareiškia, kad britams ataka visiškai nepavyko

LONDONAS, kovo 29. — Po ilgoko tylėjimo Anglijos vyriausybė pagaliau išleido komunikatą apie britų komandų įvykdytą ataką prieš vokiečių submarinų bazę St. Nazaire, okupuotoj Prancūzijoje.

Pareiškia, kad naktį prieš šeštadienį britų komandų (commandos) ataka prieš St. Nazaire atlikta nepaprastai sėkmingai ir komandų dalys grįžta į savo bazes Anglijos pakrantėse.

Anot komunikato, nacių submarinų bazė skaudžiai nukentėjusi ir vargiai ten vokiečiai įstengs greitai pasitvarkyti.

Bazės krantinių išgriovimui britai paaukojo iš Amerikos gautą seną naikintuvą. Į jo priešakinę dalį prikrovė penkis tonus sprogdinamosios medžiagos, įplukdino į submarinų uostą ir tenai susprogdino. Naikintuvas išlėkė į padanges ir podraug išgriovė žymiąją bazės dalį. Tuo būdu tarp

Quezon slėptuvėje prisaikintas

U. S. ARMIJOS STOKHOLMAS, Australija, kovo 29. — Atvyko Filipinų salų prezidentas Quezon. Kaip jis su savo šeima ir kabineto nariais iš Filipinų paspruko, šį kartą nenorima aiškinti.

Tik pranešta, kad antrąjam prezidento tarnybos terminui prez. Quezon gruodžio 30 d. vienoj Filipinų bombinėj slėptuvėj buvo prisaikintas.

greitųjų santuokų negalima tikėtis laimingų moterų. Dar ir dėl to, kad amerikiečiai Australijon nuvykę kariauti, bet ne tuoktis.

Vyskupai ypač įspėja australietes, kad jos šaltai apgalvotų, ką darą, kad pakčiau nereikėtų aimanuoti.

Melbourne arkivyskupas Mannix išleido pareiškimą apie tą situaciją. Ekselencija nurodo, kad tekančios už amerikiečių australietės neigija J. A. Valstybių pilietybės, negauna iš amerikoniškos armijos pinigų paramos ir jos negali su savo vyrais kareiviais vyktyti J. A. Valstybes. Amerikos vyriausybė su jomis nieko bendra neturi.

vokiečių sukeltas nepaprastai samyšis.

Sako, plačiau apie tai bus paskelbta paskiau, kai bus apklausištos grįžusios komandos.

BERLYNAS, kovo 29. — Vokiečių vadovybė specialiuoju komunikatu praneša, kad britų bombonešiai pirmiausia ėmėsi atakuoti St. Nazaire bazę Prancūzijoje. Tuo būdu bandyta vokiečius suklaidinti, kad jie nepastebėtų britų komandų užsimojimo jūromis. Tas britams nepasisekė. Komandos pastebėtos ir prieš jas visomis pajėgomis nusišukta.

Anot vokiečių, britų komandų tik liekanoms lemta buvo pasprukti iš vokiečių sukeltos joms pirties ir pasislėpti tarp jūros bangų. Vokiečių pakrančių artilerija tarp kita nuskandino vieną britų naikintuvą, kurs mažesniuosis komandų laivus lydėjo. (Britai sako, kad jie patys naikintuvą susprogdino).

Vokiečiai pripažįsta, kad britų komandų dalys buvo išlaipintos į St. Nazaire. Tačiau jos greitai buvo apsaustos ir sunaikintos.

BERLYNAS, kovo 28. — Vokiečių karo vadovybė paprastuoju komunikatu praneša, kad britų komandos (jūrininkų būriai) naktį netikėtai užpuolė vokiečių okupuotos Prancūzijos St. Nazaire uostą, kur yra svarbi vokiečių submarinų bazė.

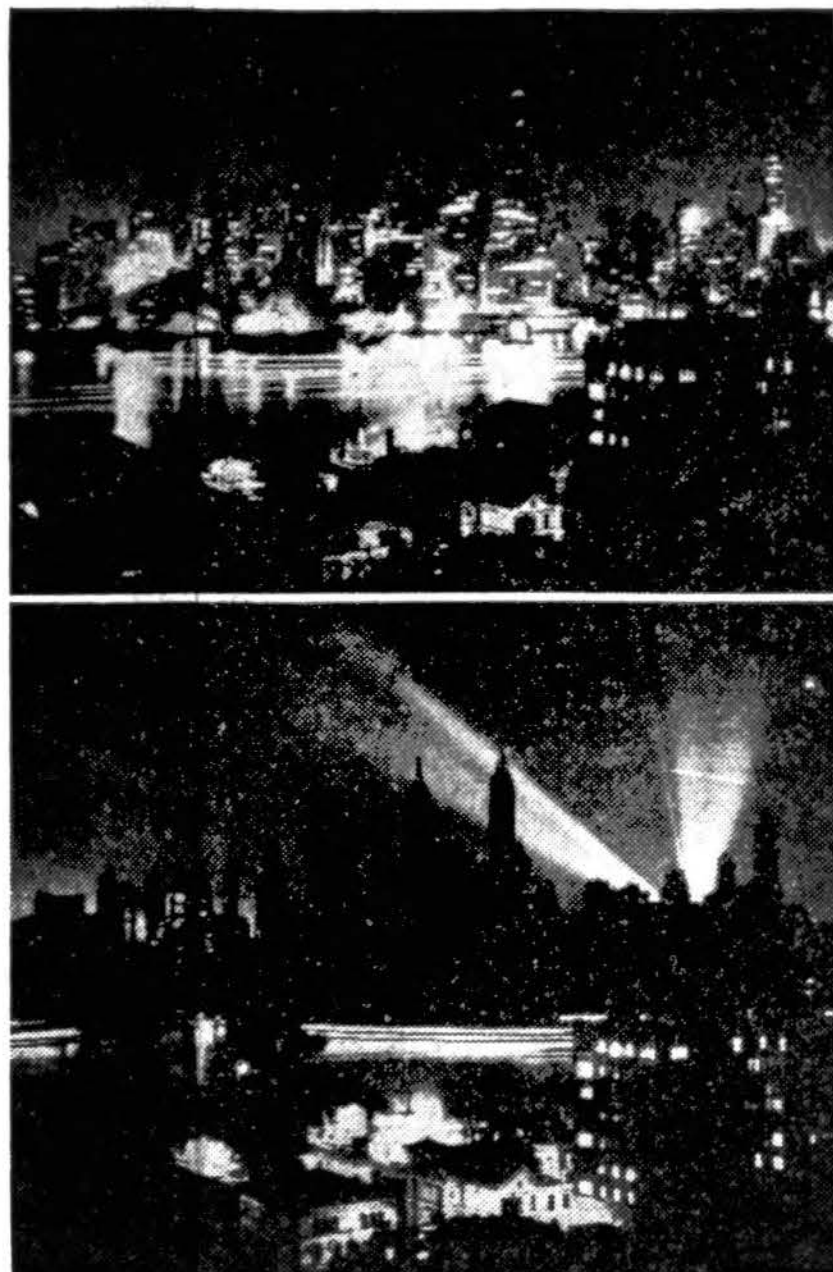
Vadovybė pareiškia, kad komandos perdėm sutriuškintos. Keturiolika laivų su komandomis nuskandinta. Po kruvinosios kovos apie 100 britų pakliuvo nelaisvėn.

Nuskandinta vienas britų naikintuvas, devyni motoriniai torpedlaiviai ir keturi didesnieji torpedlaiviai.

Meksika iš U. S. gaus lėktuvų

MEXICO CITY, kovo 29. — Washington pasirašyta J. A. Valstybių "lend-lease" sutartis su Meksika. Meksika gaus 200 karinių lėktuvų, "daug" priešlėktuvinių patrankų, motorinių sunkvežimių naujai suorganizuotai apsaugos sistemai ir 30 garvežių.

MANHATTAN TAMSOJE

Manhattan (New Yorko dalis) paskendęs šviesose (viršutinis paveikslas) ir vėliau ta pati miesto dalis paskendusi tamsoje (apatinis paveikslas). Tuo būdu New Yorko prarastas pirmas bandymas aptamsinti miestą priešorlaivinei apsaugai.

Bulgarija gelbės naciams kare su bolševistine Rusija

BERNAS, Švencarija, kovo 29. — Bulgarijos parlamente premjeras Bogdan Philov pranešė, kad Bulgarija gelbės vokiečiams kariauti prieš Sov. Rusiją, tik ne tokiu dideliu apėmiu, kaip karalius Borisas žadėjo Hitleriui.

Karalius Borisas atklankdamas Hitlerį pasisakė, kad Bulgarija yra pasirengusi žymiąją savo kariuomenės dalį panaudoti prieš sovietus. Premjeras gi sako, kad jo vyriausybė negali taip daryti. Jis sako, kad Bulga-

rija pasirengusi aukotis triuškindi bolševizmą, bet bulgarai neturi pasiryžimo tarpusaviai žudyti su bolševikais broliais rusais, kurie bulgarų tautai giminingi.

Philov apgaili, kad nelemtosios aplinkybės verčia Bulgariją įsikišti karan.

Britų laivynas arti Indijos

LONDONAS, kovo 29. — Britų žinių agentūra Reuters praneša girdėjusi iš Romos per radiją, kad stiprus britų karo laivyno dalinys apiplaukęs Cape of Good Hope (pietinės Afrikos pakrantėse) ir pasukęs Indijos link.

Per radiją pažymėta, kad dalinį sudaro: du dideli koviniai laivai, du lėktuvnešiai, keletas kruizerių ir mažesniųjų laivų.

Numušti penki britų lėktuvai

BERLYNAS, kovo 29. — Čia per radiją pranešta, kad vokiečiai lakūnai naktį numušė penkis britų bombonešius, kurie skrido atakuoti Helholand.

Amerikiečiai juos atbloškia su dideliais jiems nuostoliais

Spėjama, kad japonai rengiasi į lemiamąjį užpuolimą

WASHINGTON, kovo 29. — U. S. karo departamentas šiandien išleisto komunikatu apie karo eigą praneša, kad japonai su trumpomis pertraukomis atakuoja amerikiečių ir filipiniečių narsiai gynamą Bataan pusiasalį ir Corregidor tvirtovę, Filipinuose.

Sako, prieš atakos iš oro, iš sausžemio ir iš jūros (Manilos įlankos) su dideliais jam nuostoliais atbloškiamos.

Japonai bando į pusiasalį įsiveržti iš įlankos. Tačiau amerikiečių pakrančių artilerija skandina pasisukusius arčiau pakrančių jų laivus.

Karo departamentas spėja, kad japonai tais savo puolimais pasirengia į lemiamąjį užpuolimą.

U. S. atstovų rūmai pravedė 18 bilijonų dolerių daugiau karui

WASHINGTON, kovo 29. — Čia pelno — daugiau nieko.

Kai kurie kongreso atstovai vakar pripažino priedinių karo reikalams išlaidų 18,302,201,148 dol. sumoje. Ši suma Amerikai karo išlaidas padidins iki 160 bilijonų dolerių.

Prieš šių priedinių išlaidų pripažinimą rūmuose triukšmingai svarstyta kontraktuotų karo reikmenų gamintojų žeriamas didelis pelnas. Tad rūmai nusprendė įstatymais apriboti tą pelną. Skirta tik 6 nuostoliams.

Atstovų rūmai nusprendė, kad ateityje ko panašaus nebūtų.

Britai pasitinka sužeistuosius

LONDONAS, kovo 29. — Anglijos pakrančių viename mieste į uostą suplūdo daug uniformuotų slaugių ir suvažiavo eilė ambulanų, iš kurių išimtos nešykos.

Patirta, kad grįžo ten keletas laivų su britų komandomis, kurios atakavo nacių submarinų bazę St. Nazaire, Prancūzijos pakrantėse. Parvežta daug sužeistųjų jūrininkų ir kitų, dalyvavusių minėtam puolime.

Leningrado fronte naciai pralaimi

STOKHOLMAS, kovo 29. — Žiniomis iš Maskvos, Leningrado fronte po dviejų dienų kruviniausių kautynių vokiečiai išmušti iš kai kurių svarbiųjų pozicijų. Sovietų kariuomenė apie 9 miles pasistūmė pirmyn ir vokiečius atbloškė nuo Leningrado Novgorodo geležinkelio.

NEW YORK. — Iš Londono praneša, kad Australijos parlamentas nutraukė sesi-

Pilnoji laisvė, arba — nieko

ALLAHABAD, Indija, kovo 29. — Pandit Jawahardar Nehru, indų nacionalistų kongreso partijos vadovas, dėl Anglijos žadamos po karo Indijai savivaldos štai ką pareiškia:

D. Britanija gali išspręsti Indijos problemą tiksliai pripažindama šiai šaliai visišką nepriklausomybę ir be mažiausio delsimo turėtų imtis žygių visą politinę valdžią iš Londono atkelti į New Delhi. Visokie jos žadėjimai ateičiai bus atmesti.

Net jei ir būtų pripažinta visiška laisvė, Indija gal neįstengtų ginkluotai masiniai priešintis galimai japonų invazijai, kadangi daugumas indų yra nematę jokių ginklų.

MASKVA. — Kalinin fronte sovietai pagaliau įveikė vokiečius po penkių parų kruvinių kautynių.

BERLYNAS. — Vokiečiai praneša, kad jie bombonešiais sunaikino sovietų sutrauktus tankus Kerčio pusiasaly.

DARBO ŽMONIŲ KOVA DĖL ŽEMĖS

— Baudžiauninko dejonės. — Nuo Karpavičiaus iki Krupavičiaus. — Maironis ir Jakštas stoja ginti Lietuvos laudį. — Vaizganto kova su dvarponiais. — Kaip ponai norėjo "atimti planus" nuo Vaizganto. — Pasirašo ir dešinė, ir kairė. — Nuo visuomenės nuslėpti susitarimai su dvarininkais. — Cenzūra užčiaupia lūpas.

Rašo K. J. Prunskis

Liaudies skundas dainoje Trijulės šauksmas

Sena ir liūdna, liūdna lietuvių liaudies dainelė nusi-skundžia "šturmais", kurie prasčiotai į purvą stūmė:

— Tais šturmiais ponai vadinos, kurie sau mūrus dabino, iš blednų muškų gerą anie statė puikų dvarą,

nes kožnas blednas žmogelis ir jo mažiausias vaikelis turi darmai proceuoti ir kaip tėvą šenavoti.

Pilni laukai muzikėlių, blednų kaip siratėlių, kuriuos ponai kankindavo iš jų viską atimdavo...

Liūdnomis dainomis ir sunkiais atodūsiais veržėsi skundai iš saule nukopusios lietuvių baudžianinko krūtinės. Savu prakaitu jis lais-tė pasėtą javą, bet ne savo žemę ir ne sau.

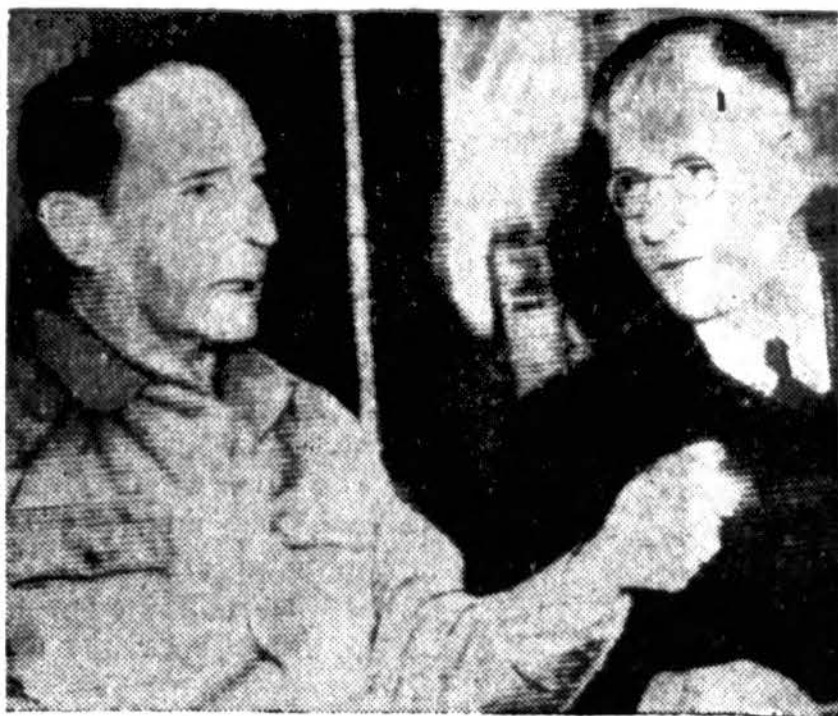
Pamokslas ponams

O vis dėl to tie atodūsiai nepasiliko be atgarsio. Štai jau 1776 jubiliejiniais metais Vilniuje per bajorų su-važiavimą įlipo į sakyklą kun. M. Karpavičius, akade-mijos profesorius, garsus pamokslininkas. Paties vys-kupo Masalskio paragintas jis bažnyčioje patiems po-nams išdėstė bežemio bau-džiauninko dejonės:

— Baudžiava smerktina ir panaikintina, jos negali-ma pateisinti jokiais įsta-tymais; baudžiava — tai lau-kinių gyvenimas...

SKELBKITĖS "DRAUGĖ"

KARO KONFERENCIJA

("Draugas" Acme telephoto)

Gen. Douglas MacArthur ir Australijos ministeris pirmininkas John Curtin (dešinėj) konferuoja. Paveikslas pasiųstas per radio iš Melbourne į Londoną ir pas-kui į New Yorką.

punkte ir sekančiuose skai-tome pareiškimą, ko krikšč. demokratai siekia:

— Valstijai priklausanti žemių išdalinimas b e ž e-miams ūkininkams kuo la-biausiai palengvintomis jiems sąlygomis.

— Valstybės pašalpa: a) bežemiams arba mažaze-miams ūkininkams, perkan-tiems žemės nuo nusigyve-nančio dvarponio, b) sodie-čiams keliantis į viensėdes kolonijas, c) ūkininkams, veisiantiems ant savo žemės giraitę.

— Išleidimas įstatų, ku-riuos pildant sodžių ir dva-rų darbininkai būtų apsau-goti nuo samdančių netei-sybės...

— Įdomu, kad šiemet net yra sukaktuvės nuo tų ko-vos šūkių paskelbimo — 35 metai.

Tumo "revoliucija"

Sios mintys visuomenėje rado gyvo atgarsio. Štai vienas pavyzdys: tų pačių (1907 m.) gruodžio 7 d. Va-daktuose, kur klebonavo ku-nigas Juozas Tumas-Vaiž-gantas, buvo jo sušauktas lietuviškos liaudies susirin-

timas, kurs be kito ko nu-tarė:

— Lietuvos krašto gero-vę remiame ant smulkaus žemvaldžio. Tat kovosime, kad kiekvienas lietuvis, kai-

Mirė senas visuomenės veikėjas

Vakar, 1:20 val. popiet, Kovo 29 d., 1942 m. mirė labai gerai žinomas Chica-gos Lietuvių visuomenės veikėjas, Rapolas Andriliū-nas. A. a. Rapolas buvo auk-sinių daiktų pardavėjas Marquette Parke. Jojo ge-roji žmona, Elzbieta, taipgi yra gerai žinoma veikėja ir didelė labdarinių darbų šel-pėja.

A. a. Rapolas sirgo per il-gus mėnesius ir gana daug privargo. Kaip tik šiuo lai-ku didelis burys jojo prie-telių rengėsi sušelpiti a. a. Rapolą jo vargo metu, kai Dievas jį pasiėmė pas save.

Taip, visuomenė a. a. Ra-polo asmenyje prarado di-delį veikėją ir sušelpėją. Šiuo laiku tariame didelį nuosirdų užuojautos žodį a. a. Rapolo žmonai ir visiems jo giminėms. XXX

po pirmutinis to krašto sa-vininkas, būtų čia pat aprū-pintas tokiu žemės gabalu, kurs pilnai užganėdina jo šeimos reikalus. Tam tiks-lui reikalaujame:

a) kad tautiškas išdas į savo fondą supirktų ban-kų už skolas licituojamus dvarus,

b) kad supirktų ir kitus silpnai bestovinius dvarus...

c) kad atsiimtų į savo fondą nuo ponų ir bažnyčių kitados paveržtas žemes,

d) kad dvarų išblaškyti "laisvieji" ūkininkai būtų sugrąžinti į senovines jų sė-dybas;

e) kad dvarai neteisingai nuo valsčionių atimtas pie-vas, ganyklas ir miškus jiems grąžintų;

g) jei tų šaltinių neužtek-tų aprūpinimui visų beže-mių ir mažžemių sulyg nu-tarta norma, kad ir kitus dvarus, ypač didžiadvarius, išpirktų;

ga) dvarų verčią apspren-džia tam tikra taksacijos komisija iš vietinių gyven-tojų;

gb) žemę valdyti lietu-viams, galintiems ją savo spēkomis gerai išdirbti, tau-tiškas išdas paveda dykai, reikalaujamas tik mokesčių nuo pelno." ("Draugija" 1907 m. Nr. 3, p. 261).

(Bus daugiau)

SUPAZINDINKITE KITOS SU DIENR. "DRAUGU"

CLASSIFIED

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

REIKALINGI DARBINTINKAI

HELP WANTED — VYRAI

KIŠENIŲ SIUVĖJOS — patyrę prie-vyrų kelnų, atsiųskite pilnai pri-siėmę atoti prie darbo.

CRESTWOOD, 303 W. Monroe

BROWN & SHARPE AUTOMATIC SETTER ir OPERATORIUS, Taipgi MILLING MACHINE HAND ir IRANKIŲ GAMINTOJAI.

REYNOLDS ELECTRIC CO.

2650 W. Congress

OPERATERKOS

Patyrusios. Aukščiausios mokes-tis, geros darbo sąlygos. "Front ma-chine" prie "single needle" mašinu. Kreipkitės prie Mr. Horroa.

1725 W. NORTH AVE.

TURET LATHE OPERATORIUS Patyrę. Atsiųskite nuo 7:30 val. ry-ta — TUPHILL PUMP CO., 939 E. 95th St., Chicago.

TOOL IR DIE DIRBĖJAI — su "job shop" patyrimu. "Injection" ir "plastic model" išdirbime. Aukš-čiausias užmokestis. 100% "National Defense".

PANNOS MFG. CO.

508 South Kolmar

LATHE HANDS

Patyrę išdirbime labai atsakinguose darbuose, dirbant prie "defense" darbų. Darbai dienomis ar naktimis.

MILLS NOVELTY CO.

4100 West Fullerton Avenue

SVIEŽIŲ DEŠRŲ

KIMŠEJAI REIKALINGI

Kreipkitės prie Employment Office

ARMOUR and COMPANY

43rd ir Packers Avenue

UNION STOCK YARDS

AUTOMATIC SCREW MACHINE O- PERATORIUS ir montuotojai karo 4 metu patyrimu, taipgi TOOL ir DIE ISDIRBĖJAI, patyrę prie "jigs" — "gauges" — "fixtures". Gera užmo-kestis.

3231 WEST LAKE STREET

Talsome visokių piūklų. Talsymas naminių piūklų, tai mūsų specialybė. Rašykite dėl "Free Catalogue" kainavimo sąrašo.

Prisiųskite piūklus paštu "parcel post".

EVERSHARP INC., 1800 W. Roscoe

HELP WANTED — MOTERYS

OPERATERKOS

Prie "single needle" mašinu, ir taipgi OPERATERKOS prie guzikų ir guzikams skylių siuvėjų. Tik-tai patyrusios atsiųskite. Pastovūs darbai. Kreipkitės į

3021 NO. PULASKI ROAD

SKAITYKITE "DRAUGA"

VEITERKOS

PATYRUSIOS, DIRETTI PILNĄ LAI-KĄ AR LAIKINAI.

STINWAY DRUG CO. (Office

1104 South Washburn Ave. (5th Fl.)

TRADE SCHOOLS

DARBINTINKAI YRA REIKALINGI UZDIRBTI DIDELES ALGAS Prie Visokių "Defense" Darbų

Vyrai tarp 18 ir 44 m. amž. išmokinti "welding, tool-die, machinist, screw machine, body and fender, auto diesel and aviation construction". Išmokinta viena iš šių svarbių amatų žemės prieinama ka-ba per — Greer Practical Shop Training. Kreipkitės prie Mr. Horroa.

GREER SHOP TRAINING

2024 So. Washburn — Calumet 4600

PATARNAVIMAI

DIAMOND POINT SAW FILING WORKS

Talsome visokių piūklų. Talsymas naminių piūklų, tai mūsų specialybė. Rašykite dėl "Free Catalogue" kainavimo sąrašo.

Prisiųskite piūklus paštu "parcel post".

28 NO. LOOMIS STREET

Tel. MONROE 1397

HELP WANTED

ADVERTISEMENT DEPARTMENT

127 No. Dearborn Street

Tel.: RANDOLPH 9488-9489

REIKALINGA — vyrai ar moteris, prižiūrėti namus. Geras atlyginimas. Atsiųskite asmeniška lai-pa 9:30 val. P. CONRAD, 420 West 63rd Street

Legalis Pranešimas

OFFICE OF COUNTY CLERK OF COOK COUNTY, ILLINOIS

STATE OF ILLINOIS)

COUNTY OF COOK) SS.

Laikantis provizijų anot Sekcijos 34-tos Illinois Įstatų liečiant Pri-mary Rinkimų teisę, aš šiuo liū-diu, kad spauja popierus, kuri bus vartojama "primary" balotams at-skiriams partijoms laike Primary Rinkimų ribose County of Cook, iš-skiriant miestus Berwyn, Chicago, Chicago Heights, ir Harvey, miestus Cicero, Elmwood Park, Morton Grove, Skokie, Summit ir Stick-ney, antradienį. Balandžio (April) 14 d., 1942 m., bus sekandis:

Demokratų Partijos Svičai Mėtina

Republikonų Partijos Ružava

LIUDIJANT TAME, aš šiuo liū-diu pasirašau ir antspauduju su ant-spauja County of Cook, šia 30-tą dieną Kovo, 1942 m.

MICHAEL J. FLYNN

County Clerk of

Cook County, Illinois

(SEAL)

Kas nugali kitus — stip-rus; kas pergali save — ga-lingas. — Lao-Tse.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
PRUZIN FUNERAL HOME
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
PHONE: 9000 620 WEST 15TH AVENUE

PASKUTINIS
PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4905-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE
Tel. LAFayette 0727

Radio Programos — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytais, 18 Stoties WHIP (1520), su P. Baltimera.

(Isteigta 1889 m.).

PETER TROOST
MONUMENT CO.

MENISKI — VERTINGI
PAMINKLAI
MAUZOLEJAI
ZENKLAI

PASITIKĖJIMO MUMIS
REKORDAS

81 firma virš 50 m. tos pačios
šeimynos rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS
At No Additional Cost.

Išrinkit Paminklą Dabar, Kad Užtikrinti Pastatymą
Pirm Vainikų Dienos (Decoration Day)

BUY DEFENSE BONDS WITH THE SAVING!

KREIPKITĖS PRIE LIETUVIO

JOHN W. PACHANKIS

Member of the Lithuanian Chamber of Commerce.

MODERNI Išvaidinė PARODA:
4535 W. Washington Blvd.
Tel. ESTebrook 3645

REZIDENCIJA:
5919 South Troy St.
Tel. REPUBLIC 4298

VALANDOS: Kasdien 9 iki 9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9 iki 6 val.

KOPLYČIOS DYKAI
VISOSE MIESTO DALYSE

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

J. LIULEVICIUS
4348 South California Avenue
Tel. LAFayette 3572

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street
Tel. YARDS 0781-0782

LACHAWICZ IR SŪNAI
2314 West 23rd Place
Tel. CANal 2515

42-44 East 108th Street
Tel. PULman 1270

P. J. RIDIKAS
3354 South Halsted Treet
Skyrius: 710 West 18th Street
Visi telefonai: YARDS 1419

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 South Michigan Avenue
Tel. PULman 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Litanica Avenue
Tel. YARDS 4908

ANTHONY B. PETKUS
1410 South 50th Avenue
Tel. CICERO 2109

6812 South Western Avenue
Tel. GROvehill 0142

S. P. MAZEIKA
3319 Litanica Avenue
Tel. YARDS 1138-1139

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois
Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavienis numeris — 3c. Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus

Bendradarbiai ir korespondentams raštų negražiname, jei nepašaloma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūra. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašoma mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasiunčios korespondencijos laikraštį nedados.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Tautos pardavikai

Lietuvių bolševikų laikraščių redaktoriai, kad labiau sumulktinti savo skaitytojus, vis dažniau dabar kalba apie Lietuvą ir nuduoda esą jos nepriklausomybės šalininkai. Tačiau jie, lyg ir nežinodami, kad ylos maiše nepaslėpsi, tuo pačiu visomis keturiomis pritaria Maskvos pastangoms išsikvoti Londone ir Vašingtone leidimą Lietuvą ir vėl prijungti prie Sovietų Rusijos. Tuo būdu jie pasidaro baisiai nenuoseklūs ir patys save "prigaudinėja". Iš vienos pusės kalba apie Lietuvos nepriklausomybę, o iš kitos — siūlo Lietuvą jungti su Rusija. Tik nesveiko proto žmonės gali tvirtinti, kad Lietuvos prijungimas prie Sovietų Rusijos reiškia to krašto žmonėms laisvę ir valstybei nepriklausomybę.

Kokią laisvę Sovietų Rusija atneš Lietuvai 1940 m. birželio mėnesyje, berods, ir sakyti nereikia.

Nespėjo, juk Maskvos komisarai koją įkelti į Lietuvą, kaip tuoj atėmė žmonėms laisvę. Jie tuoj sunaikino lietuvių laikraščius, likvidavo visas lietuvių organizacijas ir kultūrinės įstaigas; uždraudė giedoti Lietuvos himną; panaikino Lietuvos vėliavą; visus kalėjimus prikimšo politiniais kaliniais; dešimtis tūkstančių žmonių išgabeno į Sibirą; atiminėjo iš žmonių ūkius, namus, dirbtuves ir visokią kitokią nuosavybę; tiesiog plėšė plėšė iš žmonių ir iš įstaigų turtą ir ji gabeną Maskvos link.

Tokią tai "laisvę" Lietuvai atnešė okupantai bolševikai. Ir dabar vėl reikalauja Lietuvos žmonėms tokios "laisvės" tai yra didžiausia beprotystė. Tokios "laisvės" gali reikauti tik tautos išgamos, parsidavėliai ir žmonių priešai.

Ir kalbėti nereikia — tokiais lietuvių tautos priešais yra lietuviškieji bolševikai, kurie tyčiojasi iš savo tautos nelaimių, kurie, jungdami ją prie Rusijos, Lietuvai nori amžinos pražūties.

Tikri, dori lietuviai visomis savo jėgomis kovoja prieš bet kokią Lietuvos okupaciją. Jie griežčiausia protestavo, kai mūsų tautos kraują liejo bolševikai okupantai ir taip pat griežtai protestuoja prieš kraugerius nacius, kurie šiandien ją žiuriai kankina. Visų ištikimų lietuvių idealas buvo, yra ir bus — laisva, demokratiška ir nepriklausoma valstybė. Prieš šį tautos idealą aiškiausia pasisako lietuvių bolševikų laikraščių redaktoriai ir visi jų pakalikai. Bet jie neverti lietuvių vardo — jie tautos laisvės ir gerovės pardavikai.

Bolševikų pronaciškumas

Visai dar neseni tie laikai kuomet lietuviškieji bolševikai džiaugėsi Stalino su Hitleriu bičiuliškumu. Jie net dainomis apdainavo Stalino sutartį su Hitleriu ir pikčiausiai puolė kiekvieną, kas tik išdrįsdavo tą sutartį pakritikuoti.

Ir kaip gi Maskvos agentai negins Stalino pasibučavimo su Hitleriu, kad net tokie Maskvos ponai, kaip Molotovas, stipriai vienoj savo kalboj užakcentavo, kad, girdi, "nacių ir bolševikų sąjunga yra krauju su-cementuota" arba vėl — "kariauti prieš hitlerizmą yra ne tik beprotystė, bet ir nusidėjimas."

Kadangi nacių ir bolševikų sutartis buvo sudaryta abiejų izmų imperialistiniams tikslais ir "apsigynimui" nuo "kapitalistų demokratijų", dėl to ir "Laisvės" ir "Vilnės" redaktoriai pildavo į kailį ir anglių kapitalistams ir prez. Rooseveltui, kad tie kalbėdavo apie karą prieš Vokietijos nacius, nes, mat, pats Molotovas vadino bepročiais visus tuos, kurie kariauja prieš hitlerizmą.

Taigi, kas buvo ir tebėra didesni pro-naciai už lietuviškuosius bolševikus?

Karo debesys prie Sibiro

Anuo kart rašėme apie rusų-japonų karo galimus. Paskiausiais laikais gauti pranešimai kalba, kad karas tarp Japonijos ir Sovietų Rusijos galis prasidėti poros mėnesių bėgyje.

Japonijos laikraščiai visą šį mėnesį varė smarkią propagandą, kad nustatyti visuomenę prieš Rusiją. Yra ir kitas, dar svarbesnis ženklas — Tokio pasiuntė Maskvon specialų savo atstovą Sato, kurio misija būsimi įtikinti Stalingą, kad japonai siekia taikos su sovietais. Kaip atsimenam, prieš praėjusių metų gruodžio 7 d. su panašia misija buvo prisiųstas į Vašingtoną Kuru-su. Kuomet jisai Vašingtone su šio krašto vyriausybe kalbėjosi apie taiką, japonų armijos peiliu iš pasalų smogė Jungtinių Valstybių nugaron. Panašiai gali įvykti santykiuose tarp Rusijos ir Japonijos.

Kad Japonija traukia savo karo jėgas prie Sibiro, apie tai jau keletą kartų buvo pranešta. Juk ir tai nėra daroma tuščiomis.

Tuo būdu ir vėl rusų-japonų karo jėgos, kaip maždaug prieš 40 metų, susidurs karo fronte.

Nori įstumti į karą ir neutrales valstybes

Vokietijos nacių agentai, sakoma, dabar skubiai darbuojasi, kad patrauktų Vokietijos pusen Turkiją, Švediją ir Ispaniją. Ten siunčiamos ne tik politinės, bet ir ekonominės delegacijos, daromi visokiausi pažadai, kad tik išsižadėtų neutraliteto ir stotų į karą. Bet gerokai tenka abejoti, ar jiems pavyks savo pusėn pakreipti Švediją ir Turkiją. Ispanija greičiau gali būti priversta pasiduoti. Nors ir tos šiandieninis buvis yra toks, kad įstojimas į karą reikštų beveik visišką jos susmukimą. Tad ir toji stengsis laikytis neutralumo kiek galima ilgiau.

Kova dėl S. L. A. vadovybės

Siuo metu S. L. A. kuopos renka tos organizacijos centro valdybą arba Pildomąją Tarybą. Tautininkų ir socialistų grupių vadai varžosi dėl vietų centro valdyboje. Ir komunistai turi savo kandidatus. Dėl to dabar eina kova, varžytinės ir spaudoje gana pikta polemika. Iškasa vieni kitų seniausius "griekus" ir juos skelbia laikraščiuose.

Pažymėtina, kad tautininkai net M. Viniką, savo seną ir ištikimą veikėją šį kartą "ekskomunikavo". Jo kandidatūros ir sekretorius neberemia ir net prie to priejo, kad K. S. Karpus, "Dirvos" redaktorius, pakelbė, jog visi kiti Viniko "griekai" ir pasielgimas su Laukaičiu "padaro Viniką daugiau neremtinu ir nepakenčiamu tautinėje srovėje". Nariai pabauginami ir tuo, kad jei S. L. A. centre pasiliks tie patys žmonės, bus padidinti nariams mokesčiai.

"Šeštoji kolona"

Apie šią naujai surastą koloną "D-va" taip rašo: "Amerikoje pradama išskirti savi kenkėjai, vadinami "šeštakolūnistais".

Apie penktakolūnistus žinome tiek kad jie yra priešai viduje, svetimos valstybės atstovai-agentai — šnipai ir jų papirkti ar suklaidinti žmonės, kurie kenkė ir kenkia savo būdu, išdavikišką darbą varydami, sabotazuodami ir t.t.

"Šeštakolūnistais" arba "šeštakolūnistais" apšaukiami tie savi žmonės, kurie nebūtų nei išdavikais nei nenorėtų papildyti joki prasižengimą prieš savo tėvynę, bet jie yra tokie, kurie mėgsta skleistį pletkus, gandas, kritikas, kaltinimų mėtųjai ir klaidų ieško-tojai, kurie patys neprideda darbu ir tik mano, kad kitas turi viską atlikti — ir bondsus pirkti ir darbus dirbti, ir karą laimėti, taksus mokėti."

Teisinga pastaba

Katalikų savaitinio žurnalo "America" redaktorius stipriai ir visai teisingai pabrėžia tą faktą, kad šio karo laimėjimas pareina nuo Jungtinių Amerikos Valstybių. Taip pat nuo Jungtinių Valstybių pareina atstatymas taikos teisingumo ir meilės pagrindais. Čia netrūksta nei vyrų, nei visokio turto, kurs reikalingas karo vedimui. Nė vienas kitas kraštas pasauly tuo atžvilgiu negali susilyginti su Jungtinėmis Valstybėmis. Bet tik labai yra svarbu, kad tai būtų ir greit ir tiksliai panaudota.

Kelias seimo klausimą

"Tėvynė" savo paskutiniame numery rašo, kad Amerikos lietuvių vieningumui sustiprinti yra reikalingas susaukti visuotinas Amerikos lietuvių seimas. Ypač svarbu esą dabar, kuomet Lietuvos likimas yra dedamas ant svarstyklių. Ar toks seimas galėtų sustiprinti lietuvių vieningumą ir ar daug padėtų pakreipti mūsų pageidaujama kryptimi Lietuvos reikalus, apie tai parašysime kita proga.

("Draugas", 1917 m. kovo 30 d.)

Kiek indijonų katalikų... "Catholic Union and Times" praneša, kad kun. Gordenas iš Chippewa apkaiciavimu išviso Jungtinėse Valstybėse katalikybę priėmė virš 120,000 indijonų.

Sudegino Rasputino lavoną... Pasibaigus Petrograde revoliucijai, Rasputino lavonas buvo iškastas iš kapo ir sudegintas.

Rusijoj dar nėra ramybės... Iš pranešimų, gautų iš Petrogrado, aišku, kad dar ims daug laiko, kol Rusijai kaip reikiant susitvarkys po šių didelių perversmų. Daugelyje vietų keliamos riaušės. Caro biurokratų šalininkai visokiais būdais drumsčia viešąją gyventojų ramybę.

Lietuvių prieglauda... Šv. Mykolo par. veikianti Labdarių Sąjungos kuopa, Chicagoj, surengė prakalbą. Kalbėtojai — J. Elias, M. Gurinskaitė ir kun. Serafinas įrodinėjo lietuvių prieglaudos reikalingumą.

Kun. M. Krušo sumany-mas... Kun. Mykolas Krušas, Dievo Apvaizdos par. klebonas, pasiūlė Tautos Fondui, kad aukotojų Lietuvos reikalams vardus surašytų ant geros popieriaus ir iškabintų prie bažnyčios durų.

Negirdėtas brangumas... Karo metu Rusijoj viskas neapsakomai pabrango. A- valinių porai reikia mokėti \$65.00; mėsos svarui \$1.00; vienam kiaušiniui \$1.00.

Vokiečiai pralaimi... Londone spauda skelbia, kad vokiečių armijos vietomis jau atsimeta ir iš Alzas. Be to, jie traukiasi iš Mulhausen ir kitur.

Po svietą pasidairius

D. M. Soimskas Bruklino lietuviškų balsavikų gaziotoj tluomočija, kaip kun. J. Prunskis skleidžia propagandą už hitlerizmą. Priklo-dui, jis cituoja iš "Draugo" vasario 25, 1941:

"1941 vasario 3 d. turėjau progos aplieisti Berlyną. Sėdau į puikų ir šaunų vokiečių Lufthanos lėktuvą ir dūmą į Barceloną. Po keleto valandų jau Barcelonoj."

Na, pasakykit, tavorščiai, ar tai ne hitleriška propaganda, už kurią kun. Prunskis turėtų atsiderinti koncentracijos kempėje?

Balsavikai, kaip žinote, labai nekenčia kapitalistų. Kai vienas balsavikų pilporentų važiavo į Floridą pasišildyti ant kapitalistų nugūto smėlio, šitaip rašė:

"Turėjau progos aplieisti namus. Sėdau į puikų, moderniškai įrengtą busą ir puikiu keliu per laukus ir miškus pasiečiau į tolimą kelionę".

Pasakykit, tavorščiai, ar čia ne kapitalistinė propaganda, už kurią tasai ponas turėtų būt išvaytas iš balsavikų partijos ir likviduotas?

Šimet daugelis pavienių ir vedusiųjų turėjo mokėti Dėdei Samui mokesčius nuo savo pajamų. Nuo to nebuvo liuosi nei balsavikai ir visokie parmazonai, kurie skaitosi Stalino piliečiais ir kurie nepripažįsta nei Dievo, nei tikėjimo.

Kaip žinome, Dėdė Samas leido mokesčių mokėtojams savo pajamas išlaidomis sumažinti. Pasinaudodami tuo balsavikai ir visi bedieviai savo pajamas mažino net aukomis bažnyčių išlaikymui, nors tų aukų jie niekuomet nėra davę.

Mano nuomone, bažnyčios turėtų pareikalauti iš jų tų aukų, nes tai teisėtai joms prikauso. Juk patys balsavikai ir kitokie bedieviai niekeno neverčiami savo mokesčių blankose aiškiai, net po priesaika, ir savo parašu, tas aukas bažnyčioms skyrė, bet jų dar neatidavė. SKL

Jonas Rubaška užėina į taverną ir randa pažįstamą Maikį Pakapiš.

— Auo, Džian! — sako Pakapiš. — Ką čia neši tam maisely?

— Pirkau tuziną kiaušinių, atsako Rubaška.

— Parodyk.

Suskaitęs kiaušinius Pakapiš sako Rubškai:

— Štorninkas tave apga-vo. Kiaušinių yra ne tuzinas, bet 12.

— Ar išikrujų? — nus-tebo Rubaška.

Perskaito kiaušinius ir, išikrujų, 12.

— Tai krakadilius tasai bučėris. Patauk, eisiu ir iš-kohosiu.

Kaip ten store buvo nebuvo, tai žinoma tiktai Rubaškai ir štorninkui. Gana to, kad Rubaška grįžta į saliu-ną.

— Na, ką? — klausia Pakapiš. — Vietoj 12 davė tu ziną.

— Jeser! Bet ir jis mane gerokai išduknino. Paskui paėmė maišelį, sudėjo atgal kiaušinius ir atskaitė tuziną.

Saliune visi pradėjo juoktis, o Džianas Rubaška, su-pratęs, kad Maikis Pakapiš ji padarė juoko objektu, greit išėjo pro duris.

— Zinai, dešinėjį koją man dažnai skauda.

Tai senatvės ženklas.

— Durna šneka, Kairėji koją tiek pat senumo, o vi-siškai neskauda.

MOTINA APMUŠE MOKYTOJĄ

("Draugas" Acme telephone)

Miss Constance Davis (kairėje), Lafayette, Ind., mokyklos mokytoja, kuri kaltina Mrs. Virginia Leslie (dešinė) apmušusią ją diržu mokyklos kambaryje, kai 11 metų Danny Leslie parbėgęs namo pasiekė, jog mokytoja sumušusi jį knyga. (Mrs. Leslie paveikė kartu su kitu sūnum 7 metų Tommy).

A. Rachmanova

SIMON PRALAIMĖJO

Moterys Raudonojojo Audrojo

Vienos Rusės Dienoraštis

I lietuvių kalbą išvertė Izabelė Matusevičiūtė.

(Tęsinys)

Kiek patylėję, mes atsivėikiname ir išėjome. Ponia profesorienė mus palydėjo laiptais žemyn. Ji, laikydama žibalinę lempą, nustverė mano ranką, paspaudė ir tarė:

- O kaip aš jums pavyzdžiu, kaip pavyzdžiu!
- Kodėl? — klausiau nustebusi.
- Mano gerute, dėl visko! Kad jūs su savo vyru

taip gražiai gyvenate, kad kartu dirbate su juo mokslo darbu, ir kad jūs vyras yra svetimas!

Paskutiniai žodžiai man padarė gilią įspūdį, ir prašiau Otmario pasisąugoti; bet jis tik mane išjuokė.

Ir kaip tyčia man pas rektorių beiniant reikėjo sukti profesorių Ivanovą, kad čie įtarimai man, vėl prisimintų, kad jis yra šnipas. Blogas ženklas!

Iėjau į didelį rektoriaus namų kiemą. Darbo fakulteto studentės ir studentai kirto malkas. Mergaitės, apsiskiusios raudonomis skarelėmis, vaikina, apsiskarmaliavę įvairiausiais suplyšusiais rūbapalaikiais; jie stovėjo eileje, per porą žingsnių vienas nuo antro, ir mėtė iš rankų į rankas sukirstus pagalius, kuriuos krovė namų šildyti į rūsius. Kaip medžio stuočiai kaplio aptašyti, taip lygiai jie čia slovėjo, savo darbą p a jvairindami linksmai drabstydami grubius posakių ir juokus. Mergaitės kikenė ir kvatojosi be pertraukos, burlėkai joms pritardami garsiai juokėsi. Viena mergaitė, priėjusi prie manęs, paklausė, ko aš norėčiau. Su noru ji man parodė rektoriaus buto duris; jos didžiulės, mižinės rankos buvo visai raudonos nuo šalčio, apskritus mėnulio veidas, aukštyn užlausta trumpa nosis, o apskritos, naivios vėžio akutes draugiškai šypsojos.

Tuoju norėjau jai pasiskusti ir viską papasakoti... Bet susiūkiau, jai padekoju ir nuėjau pas rektorių.

Rektorius gyveno proletariški stiliumi. Nešvarios, apytamsios grindys, purvinas, tamsus koridorius. Aš paverciau kaskokį kibirą, iš jo pasilėjęs skystimas aptaskė man rankas. Aš sustojau, nežinodama, kur kreptis. Tuo tarpu atsitarė vienos durys, ir jose pasirodė sena moteris, su aplinkine prijuoste. Ji buvo visai biau ir, matyt, ant ko nors labai supykusi. Blykčiodama į mane, ji griebė mano apverstą kibirą, nekreipdama į mane dėmesio, išnešė jį laukan. Aš jos klausiau, ar čia gyvena rektorius; dar piktesniu balsu ji man atrėžė, "tiesiog" ir, eidama tolyn, net neatsisuko į mane. Iš visų jėgų trenkė durimis, palikdama mane visai tamsoje.

Vos susiradau durų rankeną, pamaži atidariau duris ir vėl patekau į mažesnę koridorių, kiek šviesesnę už pirmąją. Vidutiniško ūgio moteris patiko mane priešais; aš negalėjau tamsoje atskirti jos veido bruožų, bet jos balsas pasirodė man pažįstamas; kur aš jį girdėjau? Tai buvo Niuročka.

— Jūs čia gyvenate? klausiau susijaudinusi. — Kaip seniai mes nesimatėme! Pasakykite, man, ar rektorių namie?

Aš ją apibėriau klausimais ir paspaudžiau jos ranką. Bet ji man tuo pačiu neatsakė, o jos balsas skambėjo sausiai, oficialiai. Ji tarė:

— Aš esu rektoriaus žmona. Jis išvažiavo į universitetą, o kada grįš, nežinau.

Pagalčiau, jis antrą valandą išvažiuoja. Vargu jums pasiseks su juo pakalbėti.

- Nuročka, aš turiu su juo pakalbėti!
- Jis neturi laiko.
- Na, tai aš turiu jums kalbėti!
- Ilgai kalbėtis aš taip pat neturiu laiko, šiandien turiu labai daug darbo!

Niuročka priėmė mane labai šaltai, ji stengėsi manimi kuo greičiausiai atsikratyti. Taip aiškiai ji man tą parodė, jog tas visiškai mane paarbloskė, ir aš nusiminiau. Aš tuoju supratau iš jos kalbos, kad ji mūsų ištrėmimą žinojo, jai tas rodė visai suprantamu daiktu... Aš, nieko nežinodama, norėjau rasti jos širdyje nors truputėlį užuojautos. Aš labai nudžiugau, kad Niuročka buvo rektoriaus žmona, aš norėjau už to užsikabinti, kaip skenduolis už skustuvo. Ji atidarė duris į rektoriaus kabinetą; neįėjau tamsus kambarys, jo langai buvo iš kiemo pusės ir užstoti sinėjo pusnių. Niuročka nurodė man kėdę, o ji pati atsisėdė į odinį fotelį. Ji sukryžiuo rankas už kelių, žiūrėjo į mane tylėdama iš jos veido spėjau, kad mano reikalai jai visai nerūpėjo. Man besirušiant pradėti kalbėti atsitarė durys ir jose pasirodė moters galva, kuri mane jau buvo koridoriuje sutikusi:

— Ar man išploti tesla, ar tu pati ateisi? — tarė ji geležiniu ir piktu balsu.

Niuročkos veidas pagyvejo. Ji mane pasižiūrėjo svuodama ir tarė:

- Kepk mėsą, aš tuoju ateisiu!
- (Daugiau bus)

("Draugas" Acme telephoto)

Paveiksle, Abe Simon matosi bepuolas antram runde nuo Joe Louis smūgių. Simon pralaimėjo šeštam runde. Bokso rungtynės įvyko Madison Square Garden, New Yorke, kovo 27 dieną. Pelnas skiriamas kariuomenės reikalams.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Paskaitų algarsiai

Bridgeport. — Kovo 22 d. Šv. Jurgio parapijoje įvyko Kat. Fed. 26 skryčiaus prakalbos. Apie Klaipėdą kalbėjo kun. J. Prunskis, apie organizavimosi reikalą — kun. dr. A. Deksnys.

Kaip vieno taip ir kito prelegentų kalbos bridgeportiečiams buvo tikras "trekt". Šios paskaitos bus labai ilgai atmenamos.

Aukų organizacijos reikalams sudėta \$37.26. Aukų: Masiulis \$4.00, Šapalėnė \$2.00, Jurienė \$2.00; po \$1.00: A. Banyš, kun. J. Prunskis, J. Šliogeris, Tamanauskas, Janušonis, S. Pagulis, Vainauskas, Galeckas, Petkienė, J. Gumuliuskas, P. Pakalnis, M. Janavičius, V. Petrauskas, G. Stočkus, S. Trucinskienė, A.

Balčiūnienė, O. Žičkus, M. Čepauskas, A. Janušauskas, E. Zaveckienė ir K. Kaktas. Smulkių \$8.26.

Korespondentas

Nauja draugija

Bridgeport. — Kovo 26 d. Šv. Jurgio parapijoje įsikūrė Šv. Vardo draugija (Holy Name Society). Draugijai vadovauja, kaip dvasios vadas, kun. P. Lukošius.

Draugijos valdyba susideda iš sekančių asmenų: pirm. P. Žemgulis, vicepirm.

Susirinkimai

Bridgeport. — L. G. F. 1 skryčiaus susirinkimas įvyko kovo 31 d., 7:30 val. vakare parapijos mokyklos kambary. Susirinkimas svarbus. Prašomi susirinkti visi nariai ir naujų atsivesti.

Valdyba

Vienas U. S. bombieris garli panešti tiek gazolino, kad, panaudojus jį automobiliui, galima būtų apvažiuoti penkis sykius aplink pasaulį.

Gilus vanduo sriauniai nebėga.

Vienintelė Lietuvių Wholesale Liquor Istaiga Chicagoje

Didelis Pasirinkimas Naminių Importuotų ir Lietuviškų Gėrimų.

Parduodame Sekančią Dieną.

Val.: 10 iki 5 Kasdien Užsakymai Išvežiojami Tikrai Tavernams.

FRANK VIZGARD, Sav.

INTERNATIONAL LIQUOR CO.

6246-48 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. REPUBLIC 1538-9

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA

Remite SEČIA LIETT U DE A

MUTUAL LIQUOR CO.

4707 S. Halsted St.

TEL. HOWLEARD 6914

— DIDELIS LIETUVIŲ —

Masinis Susirinkimas

— I V Y K S —

Sekmadienį, Kovo (March) 29-tą dieną, 1942 metais 2:00 VALANDĄ PO PIETŲ

DARIAUS — GIRENO SALĖJE 4416 So. Western Avenue

Rengia: — Brighton Park Lietuvių 12-tojo Wardo Demokratų Klūbas.

LAIKAS DABAR Pasirinkti ir Prisiipikti Geresnės Rūšies Anglis

ATEINANČIAI ŽIEMAI

KOL KAINOS NEPAKEE IR KOL JŲ DAR GALIMA GAUTI! Geresnės Rūšies Anglys Gaunamos Tik Iš Tolimesnių Valstijų. (Valdžios patarimai anglininkams nurodo, kad trumpoj ateičio, karės produkcijos dėl, galzkelį tranzitas bus žymiai sumažintas namų reikalingam)

PRIPILDYKITE SAVO SANDELĮUS IS SEKANČIO PASIRINKIMO:

WEST VIRGINIA Potomantas Mine Run, 18 tonų, daug dulkių šimta. Perkaat 5 tonus aštrų daugau, už toną. Smulkesni yra daug pigiau. \$8.50

BLACK BAND LUMP anglis, už toną \$10.50

CITIES SERVICE PETROLEUM CARBON COKE (Sales Takai yra ekstra) \$11.00

CRANE COAL COMPANY

5332 SO. LONG AVE. TEL. PORTSMOUTH 9022

Redakcijos atsakymas U. S. submarinai

LRKSA 15 kp. valdybai.

Pranešimą gavom pervėlai, dėlto jis netilpo šestadienio num. Pašto antspauda rodo, kad laišką įmetė į dėžutę kovo 27 d. prieš 11:30 ryto.

sunaikino 36 laivus

LONDONAS, kovo 29. — J. A. Valstybių Azijatinio laivyno submarinai per pastutines tris savaites nuskandino 36 japonų karinius, transportinius ir prekybinius laivus.

Minėtam skaičiui yra vienas lėktuvnešis ir penki naikintivai.

Be to, daugiau kaip 30 japonų laivų sugadinta.

Viena So. Amerikos paukščių rūšis, vadinama cacičia susuka lizdą šešių pėdų ilgio.

PERSKAITE "DRAUGĄ", DUOKITE JI KITIEMS

JOS ESATE KVIECIAMI ATSELANKYTI Į MŪSŲ SPECIALI ISPAIDAVIMĄ SEKANČIŲ MUZIKOS INSTRUMENTŲ

Didelių Barabanų, mažų Barabanų, "Tunatų", "Toms", priekinių kumelių, visokių Barabanų, groti, pešimai "Cymbols", "Cymbol Holders", kur tik reikia, "Hi-Foy after beat Pedals", beinais, 12 orkestronais, Trubomis, Učienėlis, Sakafonais, Trombonais, "standard" idirbysių, Simulikos, Čellos, Strūliniai Basai, Guitarai, Banjos, strūnių, ir "cases", "mouth pieces", "mute reeds", ir muzikos stovikės. Filmas, pasirinkimas smuikinis amčely ir "cases". Patalione ir atnaujiname visokių idirbysių fonografus ar jų dais.

A. B. C. DRUMMERS SERVICE 914 Maxwell Street, Chicago.

WHOLESALE FURNITURE BROKER

DINING ROOM SETS — KAH-LOR SETS — BEDROOM SETS — BARS — RADIOS — REFRIGERATORS — WARMERS — MANGELS — STOVES.

ALEX ALESAUSKAS & SONS

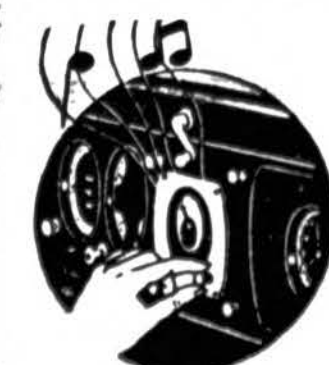
FACTORY REPRESENTATIVE

6343 So. Western Avenue

Telefonas REPUBLIC 6051

NEŽIKRINT KUR BONA — NAMUOSE — SVEČIUOSE — AR VAŽINANT LAUKUOSE — VISA CHICAGO IR APYLINKĖSE LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOSI:

MARGUTIS RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ

Vienintelis ir Smagusias Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje!

— DESIMTI METAI! — SEKMADIENIAIS 1 val. p. p. KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak. PENKTAD. ir ŠESTAD. 7 v. v.

WHFC-1450 kil.

6755 So. Western Avenue Phone: GROvehill 2242

Atmestas Senatoriaus Prašymas

**Prel. M. L. Krušo
užmanymas eina
prie užbaigos**

Antanas ir Agnietė Gili, 3131 S. Emerald avėnui, paaukojo per D. g. prelata M. Krušą 100 dolerių Argentinos lietuvių bažnyčios statybai.

Prie aukos pridėta laiške aukotojai sako, kad jei ne prelato Krušo projektas, vargiai ar ta bažnyčia būtų atsiradusi. Minėtieji aukotojai meldžia prelatui sveikatos, kad jis galėtų Argentinoje lietuvių pastatytą bažnyčią aplankyti.

Užsimušė lakūnas

George W. Burrel, chigietis, senas ir patyręs lakūnas — pilotas, kuris tyrimo bandymus darydavo su lėktuvais, užsimušė netoli Westbury, N. Y.

Sugedus lėktuvui, kuris buvo vienos sėdynės, G. Burrel šoko su parašutu, bet parašutas neatsidarė.

Naujoji Zelandija praeitais metais į Didžiąją Britaniją eksportavo 160,000 tonų sūrio.

SULAIKYTAS DIVORSO TEISMAS

Mrs. Elizabeth Dilling laikoma bailifo Mary Deverman (dešinėj) ir dukters Elizabeth Dilling po to, kai Mrs. Dilling pradėjo šūkauti ant savo vyro, kuris nori gauti nuo jos perskyras.

Surasta namai 2,500 vaikų

Catholic Home Finding Association of Illinois per 27 metus surado katalikų namus 2,500 vaikų. Be to, ši organizacija prižiūrėjo išūnijimą 1,769 vaikų katalikų šeimose.

Šie daviniai paskelbti organizacijos 27 metiniame suvažiavime kuris įvyko pereiną savaitę Palmer House. Suvažiavime, dalyvavo atstovai iš visų Illinois valstijoj esamų diocelijų.

Išmintingas žmogau — atsikratyk draugo, kuris su tavo priešais sėbrauja.

Neleidžia mokinių orkestrui groti

American Federation of Music pirmininkas James C. Petrillo uždraudė South Shore High School orkestrui groti masiniam susirinkime, kurį rengia sąryšij su civile apsauga.

Bolševikai neišleidžia iš Rusijos Amerikos pilietės

Turimomis žiniomis vienas Mass. valstybės senatorius norėjo išgelbėti Sibirian ištremtą iš Lietuvos Amerikos pilietę X Y., kuri tą senatorių pažino ir kuri prašė pagelbėti.

Mass. Senatorius darė įvairiausių žygius, kad išgelbėtų Amerikos pilietę iš Rusijos, bet šiomis dienomis senatorius sulaukė gana jodo mūsų sovietų Rusijos įstaigų atsakymą, kuriame sakoma, kad joks pilietis negali nieku būdu išvažiuoti iš Sovietų Rusijos; todėl ir ši Amerikos pilietė nebus išleista.

Bet matomai bolševikai norėjo amžinai nutildyti nelaimingą Amerikos pilietę, vikiškąjį "rojų".

nes jie paprašė pono senatoriaus nurodyti jos pavardę ir pasakyti kodėl jai nepatinka Rusija.

Pasakyti pavardę ir nurodyti kodėl Amerikos pilietė nori išvažiuoti iš bolševikijos, tas pats, ką ir nužudyti žmogų, todėl senatorius atsisakė nuo tolimesnių susirašinėjimų su Sovietų Rusijos įstaigomis.

Baisus likimas laukia tuos žmones, kurie patenka į bolševikų nagus.

Mes manome, kad Amerikos valdžia visus komunistus išleisti iš šio krašto į Sovietų Rusiją, bet dėja, nė vienas amerikietis komunistas nenori važiuoti į bolševikiškąjį "rojų".

× Adv. Juozas Grišius su žmona ir sūnum Juozuku atostogauja gražiojoje Floridoje, iš kur sveikina visus savo draugus ir pažįstamus.

× L. Čepulis, vienturtis sūnus žinomų Town of Lake veikėjų, pirmadienį, kovo 30 d. atsisveikina su tėvais ir draugais. Išvyksta U. S. kariuomenėn. Sekmadienio vakare tėvai buvo suruošę išleistuves.

× M. Juozaitis, buvęs mažųjų darbų darbininkas dnr. "Draugo" spaustuvėje, dabar Dėdės Samo kariuomenėn, rašo, kad kurį laiką praleido ligoninėj. Dabar jau sveikųjų tarpe.

× Ant. Dedinskas, 1524 So. 49 Ct., Cicero, šiomis dienomis pašauktas į karo tarnybą. Skaudu buvo skirtis sesutei Tilai ir jos vyru Grigaliaičiams su kuriais gyveno. Nemažiau tai jaučia ir jo teta Marcelė ir jos vyras Pakelčiai. Jo tėvai gyvena Lietuvoj.

× A. Olbikų, 1604 S. 49 Ave., Cicero, dukrelei Pranciškai dr. S. Biežis padarė operaciją šv. Kryžiaus ligoninėj. Ligonė sveiksta ir greitai laiku grįš namo. S. Jaškūnų, 1524 So. 50 Ave., Cicero, vyresniam sūnui taipgi padarė "apendiko" operaciją.

Civilei apsaugai išmokite žaisti badminton

CHICAGOJE RUOŠIAMA BADMINTONO
TURNAMENTAS FIZINIAM AUKLĖJIMUI

Šiomis dienomis paskelbta, jog Civilė Apsaugos fizinio tinkamumo skyrius ruošia Chicagoje badmintono turnamentą, kuriame galės dalyvauti visi norį žaisti badmintoną.

Turnamentan įstojimo mo-

kesnio nėra. Visi dalyviai turi turėti savo įrankius. Registracija baigiasi balandžio 4 d., 1942.

Paskirstyta distriktais

Kadangi tikimasi daug, todėl turnamentas padalintas į sekcijas. Šiaurinė dalis (Chicago miesto, Madison street į šiaurę už miesto ribų): Wilson Avenue YMCA, 1725 Wilson Avenue; pietinė dalis: Hamilton Park Fieldhouse, 72nd Street and Normal Blvd.; vakarinė dalis: Concordia College, Riverside, Illinois; Evanston Township High School, Evanston; North Shore: New Trier High School, Winnetka; Lake County, Indiana: vieta dar nepaskelbta.

Pabėgo plėšikai

Donald J. Hay, 34 m., 5056 Washington boulevard, pirklys, buvo plėšikų La Salle str. automobily užpultas, sumuštas ir apiplėštas. Plėšikai Donald J. Hay automobilium bėgo, automobilis atsimušė į medį. Policininkas į plėšikus šovė, bet nepataikė. Plėšikai paliko sudaužytą automobilį ir pabėgo pėsti.

Nežinia ar pakartas ar pasikoręs

Chicagoje, netoli Fullerton ave ir Stockton drive rastas ant medžio pasikorusis ar pakartas žmogus, jis nuo žemės kabojo kokias keturias pėdas. Šio nelaimingojo žmogaus kešeniuje rastas dokumentas, kuris rodo, kad tai būtų Henry Sherer, 65 m., 2015 Bissel str. Jo lavoną rado vienas darbininkas, einantis ankstyrytą į darbą, jis tuojau pranešė policijai.

× Mykolas Steikūnas, 59 m., Anelė Steikūnienė, 45 m. ir jų duktė Danutė, iš Kasčiūkiškio dvaro bolševikų ištremti į Sovietų Rusiją.

Nesidžiaugk radęs, nedėjuok pametęs.

LOGISTIKA

Strategija yra karo planavimas.

Taktika yra tų planų pravedimas.

Logistika, trečioji karo mokslo dalis, yra pristatymas visko, kas tik reikalinga strategijai ir taktikai — reikiamu kiekiu, reikiamoj vietoj ir reikiamu laiku.

Dabar, visuotiniam karui vykstant, mes turime pritaikinti logistikos mokslą visame tautos gyvenime — civiliniame kaip ir militariniame. MES-VISI esame Laimėjimo Programos dalis.

Mūsų tiekimo linijos tikrovėj yra Jungtinių Tautų gyvybės linijos. Žmogaus pajėga ir ginklų pajėga yra kontroliuoją veiksniai.

Šiandien logistika diktuoja strategija — nustato taktiką.

Kongresas paskyrė bilijonus dolerių, bet kongresas negali apropiuoti nė vienos sekundės laiko.

Laikas yra su tais, kurie supranta neįkainuojamą jo didelę vertę šiuo metu.

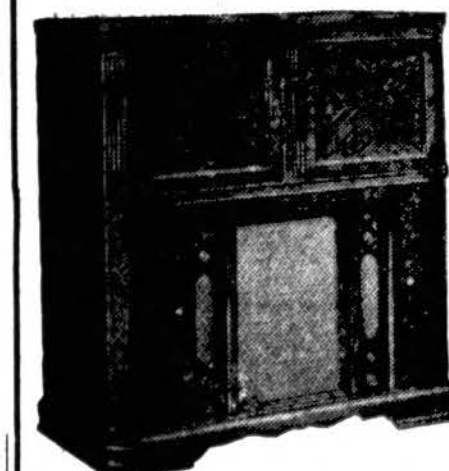
Karės laike, kai mes taupome laiką, mes taupome gyvybes — ir mes tuo pačiu asmeniai prisidedame prie Laimėjimo.

LOGISTICS DEPARTMENT

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

VELYKINIS ISPARDAVIMAS

Rakandų, Parlor
Setų ir Radio

Dar yra gera proga įsigyti radio, tokį, kokį jūs norite ir už kainą, tokią žemą, kaip metal atgal.

Gražūs Parlor Setai, Dining Room Setai, Dinettes, Bedroom Setai, Karpetai, Pečiai — milžiniškas pasirinkimas ir kainos dar nepakeltos.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 S. Halsted St.
3409 S. Halsted St.

Telephone YARDS 3088

WCFL 1000 K Radio Programas, sekmadienio vakare 5:30 iki 6:00 P. M. Esate nuolat kviečiami pasiklausyti.